

Zákonný úrok - Portugalsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pt](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

OBSAH

- 1 Je „zákonný úrok“ v členskom štáte stanovený? Ak áno, ako je v tomto členskom štáte zadefinovaný „zákonný úrok“?
- 2 Ak áno, aká je jeho výška/sadzba a jeho právny základ? Ak sú pre zákonný úrok stanovené rozličné sadzby, za akých okolností a podmienok sa uplatňujú?
- 3 Ak je to potrebné, sú k dispozícii ďalšie informácie o spôsobe výpočtu zákonného úroku?
- 4 Je k dispozícii bezplatný online prístup k právnemu základu uvedenému vyššie?

1 Je „zákonný úrok“ v členskom štáte stanovený? Ak áno, ako je v tomto členskom štáte zadefinovaný „zákonný úrok“?

Zákonný úrok

Áno, portugalské právne predpisy stanovujú sadzby zákonného úroku.

Úrok môže byť dohodnutý stranami alebo stanovený zákonom. Ak je dohodnutý stranami, nazýva sa zmluvný úrok. **Ak je stanovený zákonom, nazýva sa zákonný úrok.**

Zmluvný a zákonný úrok môže byť **občiansky alebo obchodný**.

Účel úroku

Vo všeobecnosti existujú dva druhy úrokov: odmeňovací úrok (napr. úrok splatný za úver) a sankčný úrok (napr. úrok za omeškanie pri plnení záväzku).

Zákonný úrok z omeškania

Ak sa dlžník **omešká pri finančnom záväzku**, vo všeobecnosti platí, že **kompenzácia dlžná za omeškanie zodpovedá zákonnému úroku** vypočítanému od dátumu omeškania dlžníka. Finančný záväzok je povinnosť zaplatiť peniaze inej strane.

Lehota omeškania

Predpokladá sa, že dlžník je v omeškaní, keď mu je prostredníctvom súdnych alebo mimosúdnych kanálov oznámené, aby si splnil záväzok.

Existujú však tri prípady, kedy sa predpokladá, že dlžník je v omeškaní bez toho, aby mu to muselo byť oznámené:

1. Ak má záväzok pevné obdobie;
2. Ak záväzok vznikol na základe nezákonného konania;
3. Ak sa dlžník oznámeniu vyhýba, v tom prípade sa predpokladá, že bol upovedomený v deň, kedy by mu bolo oznámenie normálne doručené.

Ak je úver nelikvidný, omeškanie nie je uplatniteľné, pokiaľ sa úver znovu nestane likvidným, pokiaľ nelikvidita nie je chybou dlžníka. Ak je dlžník zodpovedný za nezákonné konanie alebo riziko, predpokladá sa, že je v omeškaní odo dňa, keď sa mu doručí formálne oznámenie, ak už nebol v omeškaní na základe podmienok uvedených v prvej časti tohto odseku.

Splatenie alebo ukončenie úročného úveru

Úročný úver nie je od svojho vzniku nevyhnutne závislý od základného úveru. Jeden môže byť prenesený alebo zrušený bez ohľadu na ten druhý.

Pridelenie čiastočných platieb

Vnútroštátnymi právnymi predpismi sa v súvislosti s pridelovaním platieb stanovujú tieto pravidlá:

i) ak má dlžník okrem istiny platiť aj náklady alebo úrok alebo odškodniť veriteľa z dôvodu omeškania, platba nepostačujúca na pokrytie celej sumy sa použije na pokrytie nákladov, odškodnenia, úroku a istiny v tomto poradí;

ii) pridelenie k istine sa môže vykonať len ako posledné, ak sa veriteľ nedohodol inak.

Úrok z úroku

V určitých prípadoch sa sankčný úrok môže pripísať k bežnému úroku (zložený úrok).

Ak sa má úrok pripísať k ďalšiemu úroku, musí nastať jedna z nasledujúcich podmienok:

Buď musí byť dlžník súdne upovedomený o kapitalizovaní pripísaného úroku, alebo dlžník musí úrok zaplatiť pod hrozbou kapitalizácie.

Kapitalizovať možno len úrok zodpovedajúci minimálnemu obdobiu jedného roka. Tieto obmedzenia týkajúce sa zloženého úroku neplatia, ak sú v rozpore s konkrétnymi nariadeniami alebo postupmi odvetvia (napr. v prípade úverov poskytnutých finančnými inštitúciami, ktoré podliehajú osobitným nariadeniam).

Vnútroštátnou judikatúrou sa určilo, že sankčný úrok sa nemôže pripisovať na sankčný úrok. Na základe toho nie je v skutočnosti možné, aby sa k zákonnému úroku dlžnému z dôvodu omeškania pri plnení finančného záväzku pripisoval úrok. Toto platí bez toho, aby bola dotknutá akákoľvek variácia tejto interpretácie v judikatúre a možnosť stanovená zákonom o uplatňovaní povinnej finančnej sankcie, ak je platba peňažnej sumy nariadená rozsudkom súdu.

2 Ak áno, aká je jeho výška/sadzba a jeho právny základ? Ak sú pre zákonný úrok stanovené rozličné sadzby, za akých okolností a podmienok sa uplatňujú?

Zákonné úrokové sadzby sa líšia v závislosti od toho, či súvisia s **občianskym** alebo **obchodným úrokom**.

Občiansky zákonný úrok

Občiansky zákonný úrok sa stanovuje spoločnou ministerskou vykonávacou vyhláškou (*Portaria*) ministra spravodlivosti a ministra financií podľa článku 559 ods. 1 portugalského občianskeho zákonníka (*Código Civil*). V decembri 2015 (v čase písania) boli občianske úrokové sadzby stanovené ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 291/03 z 8. apríla 2003.

Obchodný zákonný úrok

Obchodný zákonný úrok je bežne splatný za úver dlžný zo strany obchodných spoločností, podnikov alebo právnických osôb, a to najmä za druhy úverov uvedené v zákonnej vyhláške č. 62/2013 z 10. mája 2013 uvedenej nižšie.

Obchodný zákonný úrok sa stanovuje spoločnou ministerskou vykonávacou vyhláškou ministra spravodlivosti a ministra financií podľa článku 102 ods. 3 až 5 portugalského obchodného zákonníka (*Código Comercial*). V čase písania v decembri 2015 bolo stanovenie obchodného úroku upravené ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 277/13 z 26. augusta 2013, na základe ktorého boli obchodné úrokové sadzby stanovené na polročnej báze.

Sumy každej obchodnej úrokovej sadzby uvedené v ministerskej vykonávacej vyhláške č. 277/13 z 26. augusta 2013 sa stanovujú oznámením Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*), zverejňujú v úradnom vestníku, 2. sérii, do 15. januára a 15. júla každý rok.

Ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 277/13 z 26. augusta 2013 sa stanovujú dve obchodné úrokové sankčné sadzby, ktoré sa líšia v závislosti od príslušnej transakcie:

1. Prvou je úroková sadzba uplatniteľná na omeškané platby súvisiace s obchodnými transakciami medzi spoločnosťami alebo medzi spoločnosťami a verejnými orgánmi, stanovená zákonnou vyhláškou č. 62/2013 z 10. mája 2013;

2. Druhá je dodatočná sadzba sankčného úroku uplatniteľná na iné operácie a súvisiaca s úvermi dlžnými obchodnými spoločnosťami, podnikmi alebo právnickými osobami, stanovená článkom 102 ods. 3 portugalského obchodného zákonníka.

Zákonné úrokové sadzby, či už občianske alebo obchodné, sa časom menia. Z tohto dôvodu sa pri výpočte úroku musia zohľadniť rôzne sadzby uplatniteľné pre každú časť obdobia omeškania.

Z praktických dôvodov na tomto mieste uvádzame len zákonné úrokové sadzby z posledných rokov. Obsah tohto prehľadu slúži len na informačné účely a nemá nahradiť konzultáciu právnych predpisov uplatniteľných na jednotlivé prípady.

K dlžnému zákonnému úroku sa pripočítava povinná úroková prirážka vo výške 5 %, ak platba peňažnej sumy bola nariadená rozsudkom súdu. V takomto prípade je automaticky dlžný úrok vo výške 5 % ročne bez toho, aby bolo v tomto zmysle potrebné nejaké ďalšie súdne rozhodnutie, počnúc dátumom účinnosti rozsudku. Táto povinná úroková prirážka sa pridáva k sankčnému úroku, ak je to uplatniteľné, alebo k dlžnému odškodneniu v súlade s článkom 829-A ods. 4 portugalského občianskeho zákonníka.

Sadzby zákonného úroku od 5. augusta 1980 do súčasnosti:

Od 5. 8. 1980 do 22. 5. 1983 [(1 021 dní) – zákonná vyhláška č. 200-C/80 z 24. júna 1980 a ministerská vykonávacia vyhláška č. 447/80 z 31. júla 1980]	15 %
Od 23. 5. 1983 do 28. 4. 1987 [(1 437 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 581/83 z 18. mája 1983]	23 %
Od 29. 4. 1987 do 29. 9. 1995 [(3 076 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 339/87 z 24. apríla 1987]	15 %
Od 30. 9. 1995 do 16. 4. 1999 [(1 295 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 1171/95 z 25. septembra 1995]	10 %
Od 17. 4. 1999 do 30. 4. 2003 [(1 475 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 263/99 z 12. apríla 1999]	7 %
Od 1. 5. 2003 [(1 475 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 291/03 z 8. apríla 2003]	4 %

Obchodné zákonné úrokové sadzby od 28. septembra 1995 do súčasnosti:

Od 28. 9. 1995 do 16. 4. 1999 [ministerská vykonávacia vyhláška č. 1167/95 z 23. septembra 1995]	15 %
Od 17. 4. 1999 do 30. 9. 2004 [ministerská vykonávacia vyhláška č. 262/99 z 12. apríla 1999]	12 %
Od 1. 10. 2004 do 31. 12. 2004 [oznámenia Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> alebo „DGT“) č. 10097/04 z 30. októbra 2004]	9,01 %
Prvý polrok 2005 [ministerská vykonávacia vyhláška č. 597/2005 z 19. júla a oznámenie DGT č. 310/2005 zo 14. januára 2005]	9,09 %
Druhý polrok 2005 [ministerská vykonávacia vyhláška č. 597/2005 z 19. júla a oznámenie DGT č. 6923/2005 z 25. júla 2005]	9,05 %
Prvý polrok 2006 [oznámenie DGT č. 240/2006 z 11. januára 2006]	9,25 %
Druhý polrok 2006 [oznámenie DGT č. 7706/2006 z 10. júla 2006]	9,83 %

Prvý polrok 2007 [oznámenie DGT č. 191/2007 z 5. januára 2007]	10,58 %
Druhý polrok 2007 [oznámenia Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> alebo „DGTF“) č. 13665/2007 z 30. júla 2007]	11,07 %
Prvý polrok 2008 [oznámenie DGTF č. 2152/2008 z 29. januára 2008]	11,20 %
Druhý polrok 2008 [oznámenie DGTF č. 19995/2008 zo 14. júla 2008]	11,07 %
Prvý polrok 2009 [oznámenie DGTF č. 1261/2009 zo 14. januára 2009]	9,50 %
Druhý polrok 2009 [oznámenie DGTF č. 12184/2009 z 1. júla 2009]	8 %
Prvý polrok 2010 [oznámenie DGTF č. 597/2010 zo 4. januára 2010]	8 %
Druhý polrok 2010 [oznámenie DGTF č. 13746/2010 z 12. júla 2010]	8 %
Prvý polrok 2011 [oznámenie DGTF č. 2284/2011 z 21. januára 2011]	8 %
Druhý polrok 2011 [oznámenie DGTF č. 14190/2011 zo 14. júla 2011]	8,25 %
Prvý polrok 2012 [oznámenie DGTF č. 692/2012 zo 17. januára 2012]	8 %
Druhý polrok 2012 [oznámenie DGTF č. 9944/2012 z 24. júla 2012]	8 %
Prvý polrok 2013 [oznámenie DGTF č. 584/2013 z 11. júla 2013]	7,75 %
Druhý polrok 2013 Operácie podliehajúce zákonnej vyhláške (<i>Decreto-lei</i>) č. 62/2013[oznámenie DGTF č. 11617/2013 zo 17. septembra 2013]	8,50 %
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 10478/2013 z 23. augusta 2013]	7,50 %
Prvý polrok 2014 Operácie podliehajúce zákonnej vyhláške č. 62/2013	8,25 %
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 1019/2014 z 24. januára 2014]	7,25 %
Prvý polrok 2014 Operácie podliehajúce zákonnej vyhláške č. 62/2013	8,15 %
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 8266/2014 zo 16. júla 2014]	7,15 %
Prvý polrok 2015 Operácie podliehajúce zákonnej vyhláške č. 62/2013	8,05 %

Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 563/2015 z 19. januára 2015]	7,05 %
Druhý polrok 2015 Operácie podliehajúce zákonnej vyhláške č. 62/2013	8,05 %
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 7758/2015 zo 14. júla 2015]	7,05 %

3 Ak je to potrebné, sú k dispozícii ďalšie informácie o spôsobe výpočtu zákonného úroku?

Doplňujúce informácie o spôsobe výpočtu zákonnej úrokovej sadzby môžete nájsť na webovej lokalite Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie ministerstva spravodlivosti.

<http://www.dgtf.pt/avisos-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Je k dispozícii bezplatný online prístup k právnemu základu uvedenému vyššie?

On-line prístup k webovej lokalite uvedenej v odpovedi na otázku č. 3 je bezplatný.

Upozornenie

Informácie uvedené v tomto prehľade majú všeobecnú povahu a nie sú úplné. Pre kontaktné miesto, Európsku justičnú sieť pre občianske a obchodné veci, súdy alebo iné osoby nie sú nijako záväzné. Nenahrádzajú konzultáciu príslušných platných právnych predpisov.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 20/02/2017